

Levende Japanse oester *Crassostrea gigas* op schild van levende strandkrab *Carcinus maenas*

Marie-Thérèse Vanhaelen

Dat Japanse oesters *Crassostrea gigas* zich niet alleen vestigen op rotsblokken van de strandhoofden maar ook op het organisch dode materiaal dat er in de omgeving te vinden is, weten we reeds vanaf mei 1995. Toen trof ik, gedurende enkele jaren levende oesters aan, die zich op schilden of dode strandkrabben *Carcinus maenas* hadden gevestigd (Vanhaelen, 1995).

In totaal verzamelde ik van 1995 tot 1999, 16 schilden en 5 volledige, dode strandkrabben, bezet met levende Japanse oesters. De oesters varieerden in grootte tussen 6 mm en 4 cm. Eenmaal zaten er 7 juveniele oestertjes samen op één schild.

Vanaf 3 oktober 2006 werden we aan de Westkust geconfronteerd met vestiging van Japanse oesters op levende zaagjes *Donax vittatus* en op 25 strandkrabbenschilden (Jonckheere, 2006).

Op 29 juni 2007 raapte ik te Koksijde een levende stevige strandschelp *Spisula solida* op, waarvan het achtereind begroeid was met een levende Japanse oester.

Op 23 augustus 2007 spoelden te Oostduinkerke St.-André massaal dode krabben en krabbenschilden aan. De meeste strandkrabben waren overgroeid met pokken, overwegend de gekartelde zeepok *Balanus crenatus*, maar ook de sterpok *Elminius modestus* en het vulkaantje *Balanus perforatus* werden aangetroffen. Enkele tientallen strandkrabschilden waren bovendien bezet met Japanse oesters.

Een levende oester van zowat 4 cm, waarvan ik vermoedde dat ze ook op een schild vastzat, werd omgekeerd en zowaar ... er spartelde een levend mannetje strandkrab onderaan. Het dier droeg geen krabbenzakje *Sacculina carcini* onder het abdomen. De oester bedekte bijna het hele schild, bovendien zaten er nog 2 kleine oestertjes op de zijboorden van het schild.

Hoe was het mogelijk dat de krab nog niet bezwaken was onder die zware last ? Nu, in het zeewater of in de zeebodem kon dat nog meevallen, maar hier in de vloedlijn zal de krab deze hachelijke situatie vermoedelijk niet lang overleefd hebben.

Bij het herschikken van bewaard Crustacea-materiaal bekeek ik de minder algemene soorten van de februaristorm 1996. En plots wist ik het weer : ook toen vond ik reeds levende *Crassostrea gigas* op levende krabben, namelijk op harige porseleinkrabbetjes *Porcellana platycheles*. Van de 334 gevonden exemplaren droegen er 5 een oestertje mee, 2 maal op het schild en 3 maal op een schaarpoort.

De oestertjes waren 3 tot 7 mm groot (Vanhaelen, 1996). Dit jaar, op 10 juni 2007 vond ik opnieuw resten van een harig porseleinkrabbetje met op beide schaarpoten een dikke *Crassostrea gigas* van 9 mm.

Uiteraard zijn de mariene bewoners en de omwonenden van haven- en strandhoofdengebieden de eerste kandidaten om bij de zaadval van de oester beladen te worden met zo'n ongewenste last. De vraag die we ons stellen is, of bij gunstige klimatologische omstandigheden, de zich verplaatsende organismen, zoals krabben, zouden bijdragen aan de verspreiding van de Japanse oesters en hoe groot de schade kan zijn voor de levende substraten zoals strandkrab en harig porseleinkrabbetje. En vinden we binnenkort misschien penseelkrabben *Hemigrapsus takanoi* en blaasjeskrabben *Hemigrapsus sanguineus* met oestertjes op schild of poten? Of zitten deze nieuwkomers te goed verscholen onder de stenen van onder ander de Nieuwpoortse zeemuren?

Summary

The invasive oyster *Crassostrea gigas* fixes itself on any hard substrate of the Belgian coast now, even on living crabs: recently it was found on the dorsal and lateral sides of a male *Carcinus maenas*, August 2007, and a former collection of *Porcellana platycheles*, February 1996, revealed 5 specimens infested, twice on the carapax, three times on a cheliped.

Literatuur

- JONCKHEERE, I., 2006. Nieuwe vestigingsplaats voor Japanse oesters (Thunberg, 1793). De Strandvlo, 26(4): 135-139.
- VANHAELLEN, M.-TH., 1995. Levende Japanse oesters *Crassostrea gigas* (Thunberg, 1793) op dode *Carcinus maenas* te Koksijde. De Strandvlo, 15(3): 123-124.
- VANHAELLEN, M.-TH., 1996. Grote stranding van zeldzame krabbensoorten na de februari storm 1996 aan de Westkust. De Strandvlo, 16(2): 62-69.

**Ter Yde I
8670 Oostduinkerke**